

lader os allesammen betragte hverandre for det, vi ere og bør være. Jeg betragter Embedsmændene for en saare vigtig Deel af Statsborgerne, ja for en saa vigtig Stand, at jeg finder, at det vilde være det Daabeligste i Verden, om Nogen kunde falde paa at ville indskrænke deres Lønninger saaledes, at vi ikke kunde vente at faae en anstændig og forsvarlig Embedsstand. Men naar vi skulle til at tale om, hvad der er anstændige Lønninger, og hvad der er anstændige Pensioner, ja saa bliver Resultatet altid, at Meningerne ere deelte. (Fischer: Hør!). — Ja, det skal høres; jeg siger det netop, for at det skal høres. — Den ærede 1ste Landsthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) fremdrog sin Stilling som Professor. Jeg er slet ikke bange for at fremstille mig selv som Bondemand. Jeg troer, at jeg som Landmand har været saa heldig at faae en god Stilling. Men, uagtet min Stilling er god, er det dog saare langt fra, at jeg nogenstunde har haft saadanne Indtægter som den ærede Professor, og det er meget langt fra, at jeg nogenstunde kan gjøre Regning paa, at min Familie kan blive opdragen i en Retning, som ligger udenfor den daglige Arbeidsbefolknings. Men jeg siger ligesuldt, at min Stilling er udmærket. Mine Børn maae begynde at arbejde, ligesom jeg selv har begyndt, nemlig med at vogte Kvæg, og de maae stræbe efter at naae tilveirs, saaledes som jeg har gjort. Forbi de begynde paa den Viis, blive de slet ikke med Tiden nyttige Borgere. De kunne godt erhverve sig Kundskaber i forskjellig Retning og komme til at indtage Stillinger i Samfundet, som ere meget anstændige, fordi de begynde paa den Viis. Enhver skal efter mit Begreb begynde med sine egne Kræfter, og jeg havde nær sagt, at jo færre Midler han har, desto bedre er det. Bliwer han opdragen i Forsinelse, saa er efter min Mening hele hans Liv forspildt. Dette til Begrundelse af, at jeg agter at stemme for de Forslag, der under Nr. 5 og 6 ere stillede af den ærede 4de Landsthingsmand for 3die Kreds (S. Andersen). Enten det nu er af Uforstand eller hvad det er, saa er min Overbeviisning den, at, naar vi skulle vedtage en Pensionslov for alle Embedsmænd, saa ere vi

nodte til at gaae meget forsigtigt og sparsomt tilværks. Det er tidt i de Sager, hvormed jeg har havt at gjøre, forekommet mig, at vi have meget ondt ved at værges os for daarlige Embedsmænd og ved at værges os for, at netop de komme til at drage Fordeel af Pensionsloven. Havde vi kun dygtige og udmærkede Embedsmænd, som til enhver Tid vilde varetage deres Embeder tilbørligt, saalænge vor Herre gav dem Kræfter dertil, ja saa forandrede Sagen sig. Saa kunde vi Allesammen med mere frit Mod gaae til at give noget mere rigelig ind til dem. Men som Forholdene ere, og som de ville vedblive at være, maae vi efter min Mening være meget forsigtige. Naar jeg før sagde, at jeg havde meget imod den lovbestemte Pension, saa vil jeg nu tilføie, at jeg skulde tage meget fejl, om det ikke, hvis Forholdet var under den constitutionelle Regjering, som det havde været tidligere, at man ingen fast Pensionslov havde, netop vilde være de dygtige Embedsmænd, som kom til at drage Fordeel af, at Pensionen blev vedtagen ved særlig Lov. Jeg troer, at det altid vilde blive saa, at den Bøttjente og Dygtige, naar Pensionen skulde vedtages ved særlig Lov, vilde blive paaffjonnet. Hermed skal jeg slutte disse mine Betragtninger. Det har, som sagt, altid været og vil desværre vistnok altid vedblive at være en stor Kluft mellem de Ydende og de Nydende. Men ligesaa ofte som de Nydende tage Ordet og paa en Maade give tilkjende, at de Ydende just ikke forstaae sig paa, hvorledes Embedsstillingen er, og ikke rigtig kunne sætte sig ind i, hvorledes Embedsmændenes Pensioner og Lønninger skulle være, ligesaa ofte vil jeg derfor ogsaa tage Ordet for at lade dem vide, at vi lige saa godt kunne sætte os ind i deres Stilling, som de kunne sætte sig ind i vor Stilling.

Madvig: Jeg forudsagde, ligesaavel som jeg forudsaae, at det ikke vilde være muligt for mig at frembringe nogen synderlig Virkning paa de Herrer, som betragte denne Sag fra et efter min Mening eiendommeligt Standpunkt, men jeg skal dog endnu tilføie et Par Ord for at søge, om ikke ligeoverfor dem, saa maaskee ligeoverfor Andre at fjerne forskellige